

СЕКЦІЯ 8

МАЙБУТНЄ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ: РОЗУМНЕ УПРАВЛІННЯ, РОЗУМНІ ТЕРИТОРІЇ, РОЗУМНИЙ БІЗНЕС

УДК 005.35

Бугаєва Марія

кандидат економічних наук

доцент кафедри економіки та підприємництва

Центральноукраїнський національний технічний університет

м. Кропивницький, Україна

Рубан Валентина

кандидат економічних наук, доцент

доцент кафедри соціальної медицини і організації охорони здоров'я

Донецький національний медичний університет

м. Кропивницький, Україна

Mariia Buhaieva

Phd (Economics)

Associate Professor of Economics and Entrepreneurship Department

Central Ukrainian National Technical University

Kropyvnytskyi, Ukraine

Valentyna Ruban

Phd (Economics), Docent

Associate Professor of Social Medicine and Health Care Organization Department

Donetsk National Medical University

КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ ПІДПРИЄМСТВА В РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ COMPETITIVE ADVANTAGES OF THE ENTERPRISE IN THE IMPLEMENTATION OF CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY STRATEGY

У сучасних умовах корпоративна соціальна відповідальність все частіше розглядається не тільки як добросовісне, підтримане суспільством ведення бізнесу, але й як спосіб створення доданої вартості і підвищення економічної ефективності. Ефективне управління соціальною відповідальністю проявляється у формуванні виробничих, економічних і соціальних цілей підприємства, сприянні їх досягнення, забезпеченні економічного зростання.

Завданням управління соціальною відповідальністю є забезпечення в коротко- і довгострокових ринкових періодах виробництва ефективного виконання необхідних функцій всіх партнерів бізнесу. Роль процесу управління соціальною відповідальністю, як технології управлінської діяльності, полягає в забезпеченні ефективної реалізації поставлених цілей регулювання діяльності підприємства. Переваги підприємств від реалізації соціально-корпоративних проектів ми розподілили на економічні, суспільно-організаційні, соціальні.

При реалізації підприємством соціальних стратегій постає питання балансу двох показників - ефективності для суспільства: соціального ефекту (внесок підприємства у вирішення соціальної проблеми) і вигоди для підприємства: впливу на основну діяльність (економічний ефект (дохід) від реалізації стратегії). Можна виділити три основні показники оцінки вигоди для підприємства, пов'язаних з їх участю в соціальних програмах: 1) окупності інвестицій, спрямованих на соціальні програми; 2) ефективності благодійної допомоги та інших соціальних стратегій порівняно з ефективністю реклами, стимулювання продажу тощо; 3) процесу реалізації соціальних стратегій.

Економічні переваги підприємства від реалізації соціально-корпоративних проектів проявляються в наступному: 1) підприємство, орієнтоване на соціально відповідальну поведінку, як правило, є лідером у своїй галузі і досягає більшого успіху, ніж те, яке ставить перед собою виключно фінансові цілі; 2) вартість акцій підприємства з високим рівнем залученням персоналу в добровільні програми в середньому виростає швидше в порівняно з середнім зростанням по галузі; 3) чистий прибуток підприємства з низьким рівнем корпоративного волонтерства та рентабельність його операційного прибутку нижчий, ніж у підприємства з високим рівнем корпоративного волонтерства; 4) більше половини споживачів у всьому світі надають перевагу користуванню послугами підприємств, що мають гарну репутацію в певній сфері; 5) 75 % інвесторів визнають, що аспекти діяльності компаній в області соціальної відповідальності є важливими при прийнятті рішень щодо інвестування; 6) збільшення обсягу продажу та частки ринку відбувається внаслідок масової підтримки населенням саме тих підприємств, які постійно публічно дотримуються КСВ; 7) оптимізація операційних процесів та зменшення виробничих витрат як певний зиск від імплементації КСВ.

Щодо суспільно-організаційних переваг, то соціально відповідальна поведінка підприємства виникає, як відповідь на певні очікування суспільства та є відображенням певної ділової та громадської позиції. Як показує світова практика, завдяки участі співробітників у волонтерських програмах продуктивність праці підвищується на 20-28 %.

Найскладніше питання для підприємства - це залучення та утримання кваліфікованих робітників. Все більше молодих спеціалістів обирають соціально відповідального роботодавця. Співробітники, що залучені в соціальні проекти, впливають на формування ринку та лояльність клієнтів.

Говорячи про конкурентні переваги для підприємства, варто також згадати, що впровадження стратегії з КСВ має також певні переваги для суспільства і для держави загалом (рис. 1).

Важливою конкурентною перевагою вітчизняних підприємств є впровадження та реалізація дієвої стратегії корпоративної соціальної відповідальності, що уможливить задоволення соціальних потреб різних соціальних груп та держави в цілому. Оскільки успіх та досягнення позитивних результатів функціонування вітчизняних підприємств в умовах ринкового середовища все більше визначається не лише економічними факторами, але й соціальними.

Рис. 1 Переваги від впровадження підприємством КСВ для суспільства та держави

Отже, конкурентні переваги для підприємства, що запроваджують принципи сталого розвитку в свою повсякденну діяльність, можуть досягатись за рахунок наступних складових: правильного визначення пріоритетів та напрямів розвитку з урахуванням їх соціальної орієнтації; своєчасної діагностики проблем та реалізації заходів щодо їх вирішення; зменшення виробничих витрат за рахунок впровадження сучасних досягнень логістики, підвищення ефективності використання ресурсів та зменшення відходів; використання пільг, передбачених законодавством для соціально відповідальних підприємств; отримання переваг під час взаємодії з іншими виробничими та фінансовими організаціями; зменшення ризиків щодо втрати чи недоотримання прибутку внаслідок штрафних санкцій або заборони діяльності; підвищення інвестиційної привабливості підприємства; збільшення сегмента ринку завдяки обізнаності та бажанню споживачів користуватися продукцією підприємства; оптимізації страхових витрат.

Перелік використаних джерел:

1. Віхляєва С.І. Шляхи оптимізації управлінських рішень підприємства в умовах ризику та невизначеності / С.І. Віхляєва / Вісник НТУ «ХП». - 2013. - № 67, (1040). - С. 143-147
2. Грішнова О.А. Соціальна відповідальність у контексті подолання системної кризи в Україні / О.А. Грішнова // Демографія та соціальна економіка. - 2011. - № 1. - С. 39-46.
3. Дейч М.Є. Становлення та розвиток багаторівневої системи соціальної відповідальності: управлінський аспект : [моногр.] / М.Є. Дейч. - Донецьк: ІЕП НАНУ, 2014 - 352 с.
4. Колот А. Корпоративна соціальна відповідальність: еволюція та розвиток теоретичних поглядів / А. Колот // Економічна теорія. - 2013. - № 4. - С. 5-26.
5. Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку: [моногр.] / [А.М. Колот, О.А. Грішнова та ін.] ; ред. А.М. Колот. - К.: КНЕУ, 2012. – 501 с.

УДК 338.2

Василюк Юлія

студентка групи ПФ-31

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Науковий керівник: Нагорняк Ірина

старший викладач кафедри економіки та фінансів

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Yulia Vasilyuk

student of the group PF-31

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

Ternopil, Ukraine

Scientific supervisor: Iryna Nahorniak

Senior Lecturer of the Economics and Finance Department

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

Ternopil, Ukraine

ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА – ШАНС ДЛЯ УКРАЇНИ GREEN ECONOMY – A CHANCE FOR UKRAINE

Питання економіки України турбує кожного українця. За часи Незалежності було безліч ударів по її стабільності. Кожного разу коли до влади приходив новий президент,